

Forfatter: Hjortø, Knud

Titel: Udrag fra Syner (Danske Klassikere)

Citation: Hjortø, Knud: "Syner", i Hjortø, Knud: *Syner*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2003, s. 140. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: [https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hjort\\_01-shoot-idm140211094259424.pdf](https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hjort_01-shoot-idm140211094259424.pdf) (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Syner

I disse tre begynderbøger slår Hjortø en række temaer an, der forbindes og udciseleres nærmere i den følgende, omfattende række af bøger. Stærkest og mest personligt står Hjortøs indsigt i det ubevidste sjæleliv og dets betydning for kunsten og personligheden. Men også kærlighedens problem står frem: er den en hel passion, eller er den umulig som følge af sjælelig spaltning? Endelig er forfatterskabets steder antydet: kosmos eller byen, begge oplevet med rod i det fortrolige landlige miljø, hvorfra så mange af Hjortøs personer stammer. I modsætning til Johs. V. Jensen, der ifølge litteraturforskeren Jørgen Elbek (*Johs. V. Jensen*, 1966) overlevede sine oplevelser af det underste sjæleliv gennem en forkortelse af sit sind og talent, ledte Hjortø sine erfaringer ind som en understrøm i sit store forfatterskab. Skal man i samtiden pege på en beslægtet forfatter, bliver det ikke den store Jensen, men Jakob Knudsen, der i tiden flere gange var nomineret til Nobelprisen, og med hvem Hjortø delte romantype: en realistisk fortælling med en stærkt symbolistisk præget teknik. Desuden er de fælles om en analytisk tilgang til tilværelsens store spørgsmål, Knudsen ud fra en teologisk/filosofisk position, Hjortø fra en psykologisk interesse. Hans livssyn var ikke forankret i en dogmatisk tro, men i en humanisme, der rummede åbenhed over for det almentreligiøse, f.eks. i *Den gule krønike*, 1923 («en mytologisk Skabelses- og Udviklingsroman», siger Henning Kehler i *Kampen for Livsanskuelse*, 1925). Bl.a. fordi hans fortællinger ikke formidler et færdigt standpunkt, men nok så meget udtrykker en erkendelsesakt og en søgen, er Hjortø ikke blevet folkeligt eje, men en forfinet intellektualiserende forfatter, en digternes digter.